

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów
Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inscryta w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów
od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGŁĄD.

Monarchya austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Montenegro. — Grecya. — Turcya. — Azja. — Doniesienia z ostatniej pocztu. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 1. grudnia. Dnia 30. z. m. wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany LXXII. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 262. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i nauk z 19. listopada 1860, z ogłoszeniem przepisów pod jakimi zaprowadzony został na podstawie najwyższego postanowienia z 30. września 1860 w c. k. akademii prawniczej w Hermansztadzie obok dotychczasowego trzyletniego kursu, czteroletni kurs nauk jurydyczno-politycznych.

Nr. 263. Dekret ministerstwa finansów z 21. listopada 1860, względem przeniesienia inspektoratu zakupu tytoniu z Szegedynu do Aradu.

Nr. 264. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości i wojny z 24. listopada 1860, z ogłoszeniem postanowień co do kompetencji względem postępowania z pisarzami pokątnymi.

Nr. 265. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 27. listopada 1860, ważne we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Lombardoweneckiego królestwa i Pogranicza wojskowego, względem opłaty ustanowionych w rozporządzeniu z 22. kwietnia 1860, Dz. ust. p. nr. 102 należności stemplowych i bezpośrednich od meldunków przemysłowych i prośb o koncesye przemysłowe.

Z tym zeszytem wyszedł także i został rozesłany *rejestr osnovy* wydanych w miesiącu listopadzie 1860 zeszytów Dziennika ustaw państwa.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Podróż Jej Mości Cesarzowej. — Zgromadzenie na konferencyi w Banacie.)

Wiedeń, 1. grudnia. Dzisiejsza *Gazeta wiedeńska* ogłasza w urzędowej części konwencyę zawartą między Austryą, Francją i Sardynią z 6. września 1860, względem podziału Lombardoweneckiego Monte, ratyfikowaną 4. października 1860.

— Jego c. k. apostoł. Mość raczył dać posłuchanie dnia 29. listopada deputacyi złożonej z pięciu słuchaczy instytutu politechnicznego, i przyjął z rąk technika Eksnera adres dziękczynny, za najwyższe rozporządzenie z dn. 16. listopada.

— Okręt „Medea” przypłynął do portu w Fallmouth, minął się dnia 24. listopada o godzinie 4. z południa z jachtem „Wiktorja i Albert” o 40 mil od latarni morskiej w Lizard. Wiatr powiewał pogodny — jacht płynął całą siłą pary. Na pokładzie wszystko znajdowało się w dobrym stanie.

— Konferencyę Banatu w Zagrabiu zagaik 26. b. m. przed południem w sali Banatu Jego Excelencya Ban jedrną śród okrzyków Żywio przemowa. W niej wyłuszczył zamiar konferencyi, a potem oznajmił, że Cesarz Jego Mość raczył najwyższem pismem odręcznem z 23. b. m. następnie rozporządzić, że wszystkie do królewsko-węgierskiego kancelarza dworu pod dniem 20. października wydane instrukcyje względem zaprowadzenia dawniejszych urzędów, mianowicie konstytucyi komitatowej w królestwie Węgier, są prawomocne także dla Kroacyi i Slawonii i że konferencya banatu ma przedłożyć propozycje najszczególniej względem organizacyi, zakresu działania i reprezentacyi komitatów. Powzięto uchwałę, że grona członków konferencyi wybrać deputacyę, która ma się udać do Wiednia i pod przewodnictwem Bana przedłożyć koronie prośby zgromadzenia. Dla zredagowania reprezentacyi do Jego c. k. apostołskiej Mości obrano panów Kukuljewić, Mażuranić i Bogowić, a względem deputacyi proszono Jego Excelencyę Bana, złożyć ją według swego zdania z sześciu osób, które, jak tylko nadejdzie telegraficzną drogą z Wiednia pozwolenie do przedstawienia ich, natychmiast udadzą się w drogę.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: Z wpłat prenumerantów na „Rządowy dziennik krajowy dla Czech” powstał fundusz, który podał

sposobność nie tylko, że w roku 1859 można się było zająć wydaniem tego dziennika ustaw, lecz po zastanowieniu z końcem grudnia 1859 dalszego wydawania, wykazał także przewyżkę, odnośnie pewną kwotę zwrotną dla prenumerantów.

Większa część gmin królestwa, którym jako prenumerantom rządowego dziennika krajowego należał się udział w powyższej kwocie, oświadczyła po ogłoszeniu powyższego wypadku, że przypadającą na nią część odstępuje Jego Excelencyi baronowi Karolowi Mecsery jako teraźniejszemu namiestnikowi Czech do obrócenia na zamiary pożyteczne dla dobra powszechnego.

Po załatwieniu tedy wszystkich wydatków należących do rządowego dziennika i wypłaceniu gotówką udziału tym prenumerantom, którzy nie przystąpili do powyższego zrzeczenia się, przeznaczył Jego Excelencya:

a) kwotę 5000 zł. jako dodatek na wybudowanie katedry praskiej;

b) kwotę 1500 zł. na obdzielenie w równych częściach szpitalów braci miłosierdzia, zakonnice św. Elżbiety, Sióstr miłosierdzia kongregacyi św. Karola Boromeusza i sióstr miłosierdzia trzeciego zakonu św. Franciszka serafiuskiego, nakoniec szpitalu Franciszka Józefa dla małych dzieci;

c) kwotę 600 zł. na wsparcie niektórych wdów i sierót.

Resztę to jest 14.000 zł. polecił Jego Excelencya z powodu swego ustąpienia z Czech, c. k. namiestnictwu na założenie fundacyi, z której dochodów 29. października, jako w dniu, w którym Jego Excelencya w bieżącym roku opuścił Czechy, mają być obdzielani wsparciem po 200 zł. godni, rzeczywisci nauczyciele trywialnych szkół publicznych, którzy bez swego przewinienia znajdują się w ubogim stanie.

Ameryka.

(Agitacye stronnice w Stanach zjednoczonych.)

Agitacya południa względem odłączenia się od państw północnych wzmagają się. Panują wielkie obawy względem przyszłości, mianowicie w Washingtonie i Wirginii. Obywatele w Charleston wyprawili liczne meetyngi i przyjęli rezolucyę względem niezwłocznego oderwania południa. W Washingtonie odbyła się rada ministeryalna, ażeby wziąć pod rozwagę położenie kraju. W Południowej Karolinie przybiera agitacya charakter pełen znaczenia.

Hiszpania.

(Czynności w Kortzach. — Adres do Królowy.)

Madryt, 23go listopada. W izbie deputowanych złożono sprawozdanie o dwóch doniesieniach prezydenta ministrów, który przedłożył 36 dokumentów w kopii względem sprawy rzymskiej, tudzież kopie dokumentów względem Włoch, od czasu inwazyi Syccylii aż do odwołania posła z Turynu. Pan Gonzalez de la Vega et Olozaga żąda, ażeby te dokumenta podać do druku. Prezydent ministrów nadmieniał, ażeby deputowani wpoprzedz dokladnie je przejrzeli, nim przystąpią do głosowania. Zgromadzenie uchwaliło większością głosów 83 przeciw 27, ażeby tych dokumentów niedrukować.

— Kortezy miały do Jej Mości Królowej w rocznicę jej urodzin następującą przemowę:

„Najjaśniejsza Pani! Deputowani narodu wypełniają najprzymienniejszy obowiązek składając Waszej królew. Mości w dniu tak uroczystym i tak bogatym w świetne wspomnienia swoje najuniżeńsze hołdy. Wasza król. Mość mogłaś się osobiście przekonać o uczuciach miłości i zapachu, z jakimi Cię najjaśn. Pani w różnych prowincjach monarchii przyjmowano; inne prowincye zazdrościły im i wszędzie oddają się tej przyjemnej nadziei, że kiedyś także tego samego szczęścia dostąpią. Szlachetne serce Waszej królew. Mości miało dostateczny wzgląd na te uczucia, a Europa miała sposobność podziwiać wspaniały widok, jaki przedstawia spokojna i kwitnąca Hiszpania, która pod opieką tronu i pod ochroną swych instytucyi na drodze polepszeń postępuje naprzód. Racz Wasza król. Mość przyjąć nasze życzenia dla swego szczęścia, dla szczęścia swego dostojnego małżonka i całej familii królewskiej; wyrazamy je z tem większą otuchą, ponieważ wiemy, że je cały naród podziela.”

Królowa wyraziła swą radość z powodu postępów wszelkiego rodzaju, jakie postrzegła w zwiedzanych prowincjach, zapewniając oraz, że z przyjemnością odwiedzi także inną prowincyę, i że

wzruszona jest dowodami przywiązania, jakie jej we wszystkich miejscach okazywano.

Anglia.

(Nowiny dworu. Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Indyi.)

Londyn, 28. listopada. Familia królewska wyjedzie zapewne d. 5. albo 6. grudnia na 14. dni do Osborne a wróci do Windsoru na święto Bożego narodzenia.

— Wydana p. Bryan Cooke rozprawa „konfederacja wszystkich państw cywilizowanych“, podsuwa projekt jakby zapobiedz na przyszłość wszelkim „wojnom internacjonalnym“. W. Bryan sądzi, że łatwo tego dopiąć, byle się zebrał kongres wszystkich narodów, i to jeśli można już na rok przyszły bądź w Genewie, bądź w innym stosownym miejscu pod przewodnictwem jakiej znakomitości.

— Nadeszły gazety z Bombaju z 27. a z Kalkuty z 18. października, ale nie zawierają nic ważnego. W Bombaju panowało w 14. dniach przed odejściem poczty takie gorąco, jakiego od wielu lat nie pamiętają. Rząd miejscowy proponuje, jak słyhać, sekretarzowi stanu w Indjach, przenieść siedzibę rządu z Bombaju do Poonah. Werbunek ochotników robił dobre postępy. Przeszło 50 imion było już zapisanych w Bombaju. Niejaką trudność sprawia ten wypadek, że się zgłaszają o przyjęcie do korpusu nie tylko ludzie z półkasty, lecz także Parsowie i inni krajowcy. Korpus ten jednak będzie składać się wyłącznie z Europejczyków. Jak pewien dziennik donosi, miał jenerałny gubernator lord Canning zamiar, udać się dnia 15. listopada z Kalkuty na północny zachód.

Francya.

(Nominacje. — Wiadomości bieżące. — Stan rzeczy w Syrii. — Doniesienia z Chin. — Reformy. — Uzupełnienie traktatu z Sardynią.)

Paryż, 28. listopada. *Monitor* ogłasza dzisiaj dekret, który mianuje senatora i jenerała hrabiego Flahault de la Billarderie, posłem na dworze angielskim, na miejsce hrabiego Persigny. — Jenerałny sekretarz w ministerjum państwa, Eugen Marchand, jest mianowany radcą państwa w stałej służbie *hors section*. Adwokat domu cesarskiego, Chaix d'Estrange (syn), szef bióra w ministerstwie domu cesarskiego i malarz Godefroy są mianowani kawalerami legii honorowej. — *Patrie* i *Pays* donoszą, że książe Napoleon odwiedzi Szwajcaryę. Jutro wyjeżdża z Paryża najprzód do swoich dóbr Prangin. — Księżna Klotylda odwiedzała następcę tronu.

— Według *Pays* zajęły już francuskie wojska w Syrii zimowe leże. Poczyniono przygotowania do dalszej okupacji, która ma trwać po koniec marca, co się sprzeciwia pogłoskom, jakoby nasze wojska miały wrócić przy końcu lutego.

— Dekreta cesarskie przyjęte są bardzo życzliwie. *Constitutionnel* mówi: więcej jak to co otrzymywała, Francya, sama od siebie byłaby nawet nie żądała. Na swobodach Francji polega cesarstwo. — Pan Persigny zabawi jeszcze w Londynie czas niejaki, mówią, że dla słabości żony.

— Urzędowe dzienniki paryskie zmieniły widocznie ton mowy w sprawie syryjskiej. *Constitutionnel* ogłosił temi dniami list O. Rousseau z Syrii — teraz dziennik ten sam gani treść tego listu, wyrażając się wręcz, że podobne doniesienia nie są na czasie w obecnej porze i nie mogą jak tylko podniecać jeszcze bardziej rozdwojenie umysłów na Libanie.

— Według doniesień na Marsylię z obozu wojsk sprzymierzonych mocarstw pod Pekinem, kawaleria tatarska napadła podstępnie na jeden oddział wojska, przyczem odniósł rany jenerałny intendent Dubut i dwóch oficerów angielskich; Francuzi pospieżyli w pomoc narazonym pułkom angielskim, sądzą, że albo przyjdzie do szturm na Pekin, albo przezimować, jeżeli się nie powiedzie zawrzeć traktatu. — Chinowie ujęli 30—40 Europejczyków w niewolę, a to że nieostrożni zapędzili się samosób pod Pekin; tu ich zatrzymali Chinowie „za osobliwość.“ Między nimi nie było Francuzów.

— Dekretem z 24. b. m. poruczono najwyższą administracyę teatru ministrowi stanu.

Monitor donosi: Niektóre dzienniki tłumacząc ogłoszony wczoraj w *Monitorze* dekret, sądzą, że ministerstwo wyznań religijnych oddzielono od ministerstwa publicznego oświecenia. Tłumaczenie to jest niedokładne; administracya oświecenia publicznego i administracya wyznań religijnych zostaną połączone.

— Francusko-sardyński traktat z dnia 23. sierpnia, który zawarł pan Vuitry, dyrektor oddziału w radzie państwa, zastrzega w 4. artykule na później rozpoznanie i rozstrzygnięcie rozmaitych kwestyi, które wywołało odstąpienie Sabaudyi. Ze strony francuskiej był mianowany pełnomocnikiem p. Vuitry, ze strony sardyńskiej senator hr. Antoni Nomis de Pollone. Dnia 23. sierpnia zgodzili się w komisji w Paryżu na 17 artykułów, które jako obowiązujący traktat Francji z Sardynią, ratyfikowały dnia 4. października obadwa rządy, a *Monitor* ogłosił urzędownie.

Artykuły traktatu są następujące: Kwotę przypadającą na Sabaudyę i Niszę w sardyńskich pożyczce państwa oznaczono na 4,500.000 fr. sardyńskich rent pięcioprocentowych, z procentami od d. 14. czerwca b. r. Na tę kwotę wydaje Francya sardyńskiemu rządowi podobne bilety rentowe, jak w traktacie Zurychskim. By umorzyć zaległość 212.005 franków zapadłych czynszów od d. 14. czerwca 1860 do 1. lipca, które podług kursu 80½ fr. wynoszą 13.088 fr. 15 cts., otrzyma Sardynia bilety rentowe w sumie

13.088½ fr. Cywilne i wojskowe pensye tych, którzy po aneksji zostali Francuzami, pozostają takie same i od d. 14. czerwca 1860 wypłaca je Francya. Posiadłości klasztorów, kapituł albo pojedyncze beneficya, przyznane kasie kościelnej sardyńskiem prawem z d. 29. maja 1855, przechodzą na Francyę, która wypłaca duchowieństwu i zakonnikom pensye, asygnacye i dochody. Asygnacye kościelnych zakładów, wystawione na budżet jenerałnego i królewsko-apostolskiego ekonomatu w kwocie 15.590 fr. 57 cts. ustają z d. 14. czerwca b. r. Materyały i ruchomości publicznej administracyi przechodzą na własność Francji, ale Sardynia zastrzega sobie prawo posiadać materyały i ruchomości w twierdzy Lesseillon, i działa w twierdzy Villefranche i Montalban i obowiązują się zabrać te przedmioty do d. 1. listopada b. r. Francya przyjmuje na siebie wszelkie kontrakty, które Sardynia zawarła dla dobra powszechnego. Bank w Annecy zatrzymuje swoje dotychczasowe prawa i przywileje. Kolegia i inne publiczne zakłady z prawami korporacyi zatrzymują nabytą własność. Patenta na wynalazki i patenta przywozowe będą potwierdzone. Więźni z Sabaudyi i Nissy w sardyńskich więzieniach, którzy przed d. 14. czerwca 1861 nie mogli otrzymać wolności, będą wydani Francji; zaś ci, którzy najdalej tylko do d. 14. czerwca 1861 mają zostawać w więzieniu, pozostaną w Sardynii, jednak na koszt Francji. Archywa i akta przechodzą na własność Francji. Sardyńskie maszyny i przyrządy w tunelu Mont-Cenis są wolne od opłaty cła za przywóz do Francji. Reszta artykułów odnosi się do rozmaitych szczegółów administracyi.

Włochy.

(Przygotowania wojenne. — Przyszły parlament — Wojsko. — Ustąpienie Piemontu z Terraciny. — Wiadomości bieżące. — Trudności rządu w Neapolu. — Stan banku papieskiego.)

Sardynia. Przygotowania wojenne idą pospiesznie. Gdzie tylko gmach publiczny wolny, osadzają w nim kuźnie, i dniem i nocą rzemieślnicy pracują. Sądzą, że od lutego będzie można zaopatrzyć wojsko w nową broń miasto starej, której dotąd używano. Doszła wiadomość, że jenerał Fanti nakazał wysadzić na ląd w Genuy 30.000 neapolitańskiego wojska i rozdzielić między rozmaite pułki włoskie. System zespolenia wojska jest przyjęty w armii i na flocie. Zastępca Króla, książe Carignan ma podpisać dekret, na mocy którego formować będą 20 nowych pułków liniowych, 8 pułków grenadyerskich i 16 batalionów strzelców. Również ma podpisać książe dekret, mianujący 600 oficerów, którzy wystąpiłi ze szkoły wojskowej.

— *Pays* donosi, że przy zbliżającym się zebraniu nowego parlamentu, porozumiewają się stronnictwa skrajne w Turynie, Medyolanie, Florencyi, Neapolu i innych miastach, aby w tem zjednoczeniu liczyć mogły na pomyślny dla siebie skutek. Zapewniają, że stronnictwa te wniosą najprzód, aby Wiktor Emanuel wydał proklamacyę jako Król Włoski, poczem drugi przedstawia wniosek aby rząd usiłował odzyskać Wenecyę, bądź na drodze dyplomatycznej bądź orężem. *Pays* ma iema, że oba te wnioski będą miały większość za sobą w przyszłym parlamencie.

— Rząd powiększa armię na wielką stopę, a szczególnie gwardyę ruchomą. — Jest projekt powołać do gwardyi pięciu na sto pod broń, co jak wylicza *Perseveranza* na 22 miliony ludności uczyniłoby 110.000 żołnierza.

Państwo kościelne. Do *Corr. Havas* piszą z Rzymu dnia 20. listopada:

„Piemontanie opuścili w 1400 ludzi Terracinę, w sobotę o godzinie 2 po południu. Rozkaz do tego nadszedł z Paryża. Kardynał Antonelli zakładał protest przeciw tej nowej inwazyi, na który jednak Sardynia nie zważała. Tymczasem jenerał Goyon wysłał do Terraciny dwóch wyższych oficerów francuskich z rozkazem, by Piemontanie opuścili Terracinę do trzech dni, i zawiadomił o tem rząd francuski, który też nakazał telegrafem opuścić Terracinę bez zwłoki, co też uskuteczniło bez najmniejszego oporu. Niedawno uformowano nowy pierwszy batalion rzymskich strzelców. Zajmują się także organizacyą drugiego, a potem uformują jeszcze dwa bataliony. Papież odwiedzał nazajutrz jeńców z Genuy i nakazał rozdać między nich pewną kwotę pieniężną.

Neapol. Przedwczoraj wieczór rozsiano w Turynie pogłoskę, że król Franciszek II. opuści Gaetę w czterech lub pięciu dniach; zaś w Paryżu utrzymywano wczoraj, że pogłoska o odejździe Króla jest mylna. Według listów z Gaety, wcale nie myśli król Franciszek o rychłym wyjeździe. Poseł hiszpański pozostał w Gaecie, podczas gdy inni dyplomaci odjechali na życzenie Króla do Rzymu.

— Na mocy postanowienia wojennej rady w Neapolu, odłożono atak na cytadelę Messyńską aż do zdobycia Gaety.

— Donoszą do *Ami de la Religion*, że Farini ulega pod ciężarem swego stanowiska w Neapolu. Niespracowany emisaryusz skarży się na aneksyę, na niespodziewane trudności, i że znużony nie ma poparcia i pomocy — stracił swą popularność i chciałby ustąpić z posady: Jakże pogodzić, dodaje dziennik rzeczony, te nieprzewidywane trudności, z jednomyślnością głosowania całej ludności za aneksyą.

— Marsylskie wiadomości z Neapolu z d. 25. listopada donoszą, że wzburzenie w kraju jest więcej moralne niż materialne. Już się skończyły manifestacye Garibaldzistów, nie wywoławszy żadnych kolizyi.

— Dnia 24. listopada telegrafują z Rzymu, że na komorze celnej około Rzymu zaczęła dopiero z 1go grudnia pobierać cło, które nie jest wysokie, ale pomimo tego podniosła się cena żywności.

— Według ostatnich rachunków jest stan banku papieskiego następujący: Stan czynny wynosi 5,227,058.307, stan bierny 4,034,828.067. Stan czynny jest większy o 1,192,225.243. Tę przewyżkę tworzy: kapitał banku 1,000.000, rezerwa banku 120.000, czynsze, prowizye, wynikiłości obrotu w Rzymie i Ankonie 72,235.243.

Niemce.

(Sprawa zaprowadzenia wagi i miary jednostajnej.)

Deklaracya jaką dały Prusy co do kwestyi względem obestania komisji mającej się zamianować na mocy uchwały związku z 28. czerwca b. r. względem zaprowadzenia równej miary i wagi w państwach związkowych, opiewa:

„Do zapadłej większością wysokiego zgromadzenia związkowego uchwały z 28. czerwca b. r. względem mianowania komisji złożonej z znawców rzeczy, ażeby wypracować sprawozdanie co do jednakowego systemu miary i wagi wyraziło szanowne prezydium wraz z większością wysokiego zgromadzenia życzenie, ażeby także te wysokie rządy, które się nie zgodziły na wniosek większości handlowo-politycznego wydziału z 8. czerwca b. r., wyprawiły znawców rzeczy na tę komisję. Rząd królewski korzystał z tej sposobności i kazał powyższą sprawę przynależnym władzom wziąć jeszcze raz pod ścisłe rozpoznanie, jednak władze te utwierdziły go tylko ponownie w dotychczasowem jej pojmowaniu. Pojmowanie to złożył rząd w motywowanem wotum, które poseł przy głosowaniu na posiedzeniu sejmu związkowego z 28. czerwca b. r. podał do protokołu. Gdy jednak uczynione z pruskiej strony argumenta przeciw wnioskowi większości wydziału, nie wywołały żadnego roztrząsania, ani też nie postawiono nowe stanowisko, któreby okazywało lepiej przysposobione pole dla uchwalonego technicznego rozbioru, tedy nie może królewski rząd odstąpić od wniesionej przezeń i w żaden sposób niezbitej wątpliwości przeciw wnioskowi większości wydziału.“

Rosya.

(Wiadomości bieżące.)

Petersburg, 22. listopada. Cesarz przybrał tytuł szefa pułku konnej gwardyi, którego właścicielką była zmarła Cesarzowa matka. — Rada państwa, dr. Hartmann, jest mianowany przybożnym lekarzem domu cesarskiego. — Jaki jest postęp towarzystwa wstrzeźliwości w Państwie rosyjskiem, mówi raport w tej mierze, że chłopci w niektórych wsiach całkiem się wyrzekli już wódki. Jak piszą do *Gazety kolońskiej*, spodziewają się na nowy rok publikacyi ustawy emancypacyi chłopów.

Montenegro.

(Wesele Księżki. — Wyjazd owdowiałej Księżny. — Komisya graniczna.)

Z Katara piszą do *Triest. Ztg.* pod d. 16. listopada: Dnia 8. b. m. obchodził książę Mikołaj I. w Cetynii swoje zaślubiny z Mileną Petrowską córką Wukoticza, czarnogórskiego senatora, wojewody i szefa gwardyi. Dla grubej żatoby kraju, było wesele ciche, jednak ściśle zwyczajem czarnogórsko-serbskim. Podczas uczty wniósł kum zdrowie nowożeńców, co powtórzył rosyjski konsul z Raguzy. — Senat wyznaczył pensję owdowiałej księżnie i jej córce Oldze, której dochód ma być składany rocznie w banku. Jak słyhać, chce owdowiała księżna wyjechać na Korfu do Włoch, a później zamieszkać w Paryżu, dokąd ją miała zaprosić Cesarzowa Eugenia. Księżnie towarzyszy brat, trzy damy i dwóch montenegryńskich gwardzystów; gdy wyjeżdżała, odprowadzał ją książę Mikołaj do granic Cetynii, zaś inni, a między nimi francuski konsul z Skodry, pan Hecquard, do Rjeki.

— Montenegryńsko-turecka komisya, która miała sprawdzić gruntowe posiadłości prywatne, rozdzielone internacjonalną regulacyą granic, zjechała dnia 21. października do Wir Bazaru i udała się niezwłocznie na granicę. Lecz okazało się zaraz pod górą Sosina, że tureccy komisarze ani wiedzieli, jakie ich było powołanie, i przekonano się później, że Abdi Basza nie dał im żadnej instrukcyi. Nie wiedzieli ani co protokół, ani mapa graniczna, a poleceno im, o wszystkim zawiadomić Baszę w Skodrze, przeciwnie montenegryńscy komisarze byli we wszystko dostatecznie zaopatrzeni. Nie podobna było zgodzić się, bo tureccy komisarze szli tylko na domysł. Turcy domagali się nawet tych gruntów montenegryńskich, o które wcale nie chodziło, dla tego musiano odroczyć komisję. Rząd montenegryński upraszał Baszę, zaopatrzyć swoich komisarzy w potrzebne instrukcje, chcąc ażeby spór rozstrzygnąć. Montenegryńscy komisarze oczekiwali tureckich, którzy odjechali do Antivari, lecz gdy Turcy po 15 dniach nie otrzymali od Abdi Baszy instrukcyi, odjechali Montenegryni do Cetynii. Tak rozwiązała się turecko-montenegryńska komisya dla opieszałości Baszy z Skodry, zaniechał im dać instrukcje i zaopatrzyć w pełnomocnictwa. Konsulowie mocarstw w Skodrze i Raguzie mieli już o tem donieść posłom w Konstantynopolu.

Grecya.

(Izby i ministerjum.)

Ateny, 17. listopada. Dnia 12. b. m. otworzył izby prezydent ministrów, pan Miaulis. Jak piszą do *Triest. Ztg.* mają mi-

nistrowie słuszne przyczyny rozpoznać wcześniej, jakie są zamiary izb. Wybór prezydenta jest chwila, w której chcą i muszą się zmierzyć siły opozycyi i ministerstwa. Rząd z umysłu wybrał kandydatem deputowanego z Aten, p. Kalliphornas, który dwakroć był ministrem wyznań, i nie ma wątpliwości, że od jego wyboru zawisło utrzymanie się ministerstwa; i jeżeli nie będzie wybrany, pada się ministeryum do dymisyi. Mniej tu idzie o osobę deputowanego p. Kalliphornas, lecz raczej o to, czy izby są za ministerstwem. Jednak chociaż ministrowie zazadają dymisyi, zawisło zawsze od Króla, przyjąć prośbę lub inne przesięwniać kroki.

Turcya.

(Zaszczyty kontradmirałowi Mehemedowi Salih. — Żaloga syryjska. — Doniesienia z Jerozolimy. — Okręta francuskie odchodzą z Bejrutu.)

Konstantynopol, 16. listopada. Kontradmirał Mehemed Salih Basza otrzymał krzyż komandorski orderu Franciszka Józefa.

— *Journal de Constantinople* zbija w obszernym artykule twierdzenie *Constitutionnela* i innych dzienników francuskich, że francuska okupacya w Syrii musi być przedłużona nad termin oznaczony. Porta udowodniła, co jest w stanie uczynić, i jeżeli ma być wojskowa okupacya w Syrii w ogóle przedłużona i wzmocniona, wystarczą na to wojska tureckie.

Jerozolima, 9. listopada. Do *Le Monde* piszą z Jerolimy: Przewidując zawiązanie, jakie mogą być wywołane wypadkami na półwyspie włoskim, i przekonawszy się, że będzie trudno przetrzymać na wybrzeżu syryjskiem, postanowił rząd francuski odwołać swoje wielkie okręta wojenne. „Sentinelle“, „Redoutable“, i „Donauwerth“ opuściły już wody Bejrutu.

— Przed powrotem do Tulonu powziął wiceadmirał Jehenne piękną i chrześcijańską myśl, zwiedzić Jerolimę z 24 oficerami, podoficerami i z kapelanem okrętu. Dnia 5. listopada przyjechali do Kaiffy i zwiedzili starożytny kościół na Karmelu. Nazajutrz po południu stanął wiceadmirał z orszakiem w Jerolimie, gdzie ich uroczyste powitały władze tureckie, konsul i chrześcijańskie duchowieństwo. Zwiedzili także sławny meczet kalifa Omara, jednak nie wszyscy, gdyż rząd turecki dozwolił wstępu tylko dla 8 Francuzów, by nie rozjątrzać fanatycznych muzułmanów w okolicy. Dnia 9. miała francuska karawana zwiedzić Betleem, wrócić potem do Jaffy i odplynąć ztąd do Tulonu.

A z y a.

(Poselstwo japońskie w powrocie.)

Batawia, 14. października. Japońskie poselstwo stanęło w powrocie w Batawii, a dnia 11. października wyruszyli w dalszą podróż. — Wiadomości z Baujermassing są ciągle jeszcze niepomysłne. Z cudzoziemskim wojskiem nie było nowych zatargów.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 29. listopada. Jenerał Bosco przyjechał, jak donosi *Pays*, 20. listopada do Gaety, gdzie Król przyjmował go bardzo uprzejmie i przedstawiał wojskom, poczem objął jenerał niezwłocznie komendę nad całą piechotą. Król ma przy sobie 16.000 ludzi wojska doborowego; twierdza zaopatrzona jest obficie we wszystkie potrzeby, a Piemontanie niezdolają ukończyć swych robót oblężniczych przed marcem.

Pays sądzi, że Król Franciszek zdecydowany jest więcej niż kiedykolwiek stawiać dalszy opór, i powiada: „Nie potrzebujemy przedstawiać tu następstwa oporu, który dozwala Królowi Franciszkowi oczekiwać wypadków i może wkrótce spowodować wcale nieprzewidziane stosunki.“

Podług doniesienia w *Monitore Toscano*, miał przy napadzie ochotników na miasto papieskie Aquapendente zginąć gubernator miasta.

Doniesieniu dzienników włoskich, jakoby p. Morny przyjechał do Rzymu w osobnej misyi do Ojca św. z własnoręcznem pismem Cesarza Napoleona, zaprzecza *Pays* dodając, że p. Morny wcale nie wyjeżdżał z Paryża.

Paryż, 1. grudnia. Obwieszczenie domu Rothschilda oznajmia, że nienadeszły jeszcze fundusze na zapłacenie kuponów rzymskich.

Turyń, 30. listopada. Dzisiejsza *Opinione* donosi: Książę Lucyan Murat odzywa się w piśmie swojem z 23. b. m. do jednego z książąt włoskich z prawami swemi do korony neapolitańskiej, pokłada swoją nadzieję w państwie federacyjnem i kończy zapewnieniem, że pozostanie tak długo spokojnym widzem, dopokąd nie otworzą mu się we Włoszech pomyślniejsze widoki.

Medyolan, 1. grudnia. Dzisiejsza *Perseveranza* podaje następujące wiadomości z Turyń z 30. z. m.: Sadza, że rozwiązanie izb wyborczych nastąpi w połowie grudnia, a nowy parlament będzie zwołany ku końcowi stycznia. Piemont zawarł z Anglią traktat względem własności literackiej. Hrabia della Minerva jedzie na Paryż do Lizbony.

Neapol, 29. listopada (na Paryż). Wczoraj przytłumiono tu demonstracyę.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. grudnia.

Hotel rosyjski: PP. Januszewski Teofil, z Ubinia.

Hotel Langa: Kaszowski Adolf, z Telatyna.

Hotel angielski: Baroni Jan, ze Słowicy.

Wyjechali z Lwowa

Dnia 3. grudnia.

PP. Nikorowicz Stan., c. k. podporucznik i Hr. Piniński Leon., do Grzymałowa. — Borowski Skarbek Leon, do Krowicy. — Jabłonowski Antoni, do Hnacza. — Paygert Adam, do Siedorowa. — Hr. Suligistowski Dunin Jan, do Rosyi. — Puchalski Michał, do Wolicy. — Puchalski Edm., c. k. porucznik do Dworca. — Younga Zdzisław, do Miększa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. i 2. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowa- dzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery	
7. god. zrana	327 83	+ 2 7	85 5	wschodni	sl.	pochmurno
2. god. po poł.	327 69	+ 1 8	86 8	"	"	deszcz
10. god. wiecz.	327 34	+ 0 4	90.3	"	"	śnieg

Wysokość śniegu ..3.

7. god. zrana	326 88	-- 1 0	95 1	wschodni	sl.	pochmurno
2. god. po poł.	327 00	1 8	89 4	"	"	"
10. god. wiecz.	328 13	5 2	80 6	"	"	"

W nocy śnieg --12.

T E A T R.

Dziś opera niemiecka: „Puritanie“.

Kurs giełdy wiedeńskiej.
Dnia 20. listopada.

1. Pług publiczny.

A. Państwa. pien. towar.

W austr. wal. po 5% . . . 61.— 61 50

Z pożyczki narod. po 5% 77 20 77 60

Z r. 1851, ser. B. po 5% . . . — —

Metaliki po 5% . . . 65 30 66 —

dtto. „ 4 1/2% . . . 57 — 57 25

dtto. „ 4% . . . 51 50 52 —

dtto. „ 3 1/2% . . . 38 — 38 25

dtto. „ 2 1/2% . . . 33 — 34 —

dtto. „ 1% . . . 13 — 13 10

Przez. do wylos. z r. 1839 123 — 123 50

„ 1854 90 76 91 —

„ 1860 87 50 88 25

Renty Como po 42 lir. aus. 17.— 17 25

Wylos. obl. dawn. po 5% 62.— 64.—

długu państ. „ 4 1/2% 56.— 59.—

„ 4% 50.— 51.—

„ 3 1/2% 41.— 42.—

Przez. do los. obl. po 3% 50.— 50.—

daw. długu państ. „ 2 1/2% 46.— 46.—

z proc. w kraju „ 2 1/4% 41.— 41.—

„ 2% 37 — 37 —

„ 1 3/4% 33.— 33.—

dtto. z procent „ 5% 62.— 64.—

za granicą „ 4 1/2% 56.— 57.—

„ 4% 50.— 51.—

D. Krajów koronnych

Niższej Austrii . . . 87.— 88.—

Wyż. Aust. i Salb. 66.— 87 —

Czech . . . 91.— 92.—

Morawii . . . 84.— 85.—

Szlaska . . . 84.— 85.—

Stryi . . . 87.— 88.—

Tyrolu . . . 97.— 98.—

Kar., Krainy. i Wyb. 89.— 90.—

Węgier . . . 62.— 67 75

Ban. Tem., Kroczy i Sławonii . . . 66.— 66 25

Galicyi . . . 65 25 65 75

Siedmiogr. i Bukow. 64 25 64 75

Lom. wen. pożycz. z r. 1850 — — —

Wen. pożyczka z r. 1859 83.50 84.—

Dług Tyrolu po 5% 62.— 64.—

„ 4% 50.— 51.—

Dług Salzburga „ 3 1/2% 41.— 42.—

„ 3% — 35.—

Dług Krainy „ 2 1/2% — 29.—

„ 2% — 22.—

„ 1 3/4% — 21.—

2. Stan oblig. domestykaln.

po 3% za 100 zł. . . 20.— 21.—

„ 2 1/2% za 100 zł. . . 17.— 18.—

„ 2 1/4% za 100 zł. . . 16.— 17.—

„ 2% za 100 zł. . . 14.— 15.—

„ 1 3/4% za 100 zł. . . 11.— 12.—

3. Akcje.

Banku nar. 740 — 742 —

Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a. . . . 173 60 173 70

Niz.-austr. tow. eskont. po 500 zł. 548 — 550 —

Póln. kolei po 1000 zł. m. k. 1957 1959.—

Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. 280 — 280 50

Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. 184 — 184 50

Połud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. 111 — 111 50

Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty 147.— 147.—

Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłaty 120 zł. (60%) 188.— 190 —

Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 120 zł. (60%) 158.— 158 50

Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k. . . . 22.— 24.—

dtto. II. emis. po 200 zł. m. k. 60.— 65.—

Kolej Busthradzka po 500 zł. m. k. . . . 645.— 650.—

Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k. . . . 85.— 86.—

z wpłaty 60 zł. (30%) — — —

Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. . . . 200.—

Kurs lwowski.

Dnia 3. grudnia.

Dukat holenderski	wal. austr	6	53	6	61
Dukat cesarski	"	6	56	6	64
Półimperyal zł. rosyjski	"	11	28	11	50
Rubel srebrny rosyjski	"	2	18	2	20
Talar pruski	"	2	8	2	12
Polski kurant i pięciozłotówka	"	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	"	84	50	85	25
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez	—	—	—	—
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	kuponów	65	—	65	80
5% Pożyczka narodowa	"	75	30	76	40

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 3. grudnia.

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	84	75
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ 100	—	—
„ żądał „ „ 100	85	25
Wartość kuponu od 100 złr.	1	77 1/2

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 3. grudnia.

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 76.19 Metaliki po 5% za 100 zł. 64.50; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 733.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 170.80; niższo-austr. towarzystwa eskontowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 120.50. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 140.50. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.68, dukaty ces. pełnej wagi —. korony —. półkorony —.

	pien.	towar		pien.	towar
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	105.—	110.—	Esterhazego po 40 zł. m. k. 66.—	86 50	
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	397.—	399.—	Salma „ 40 „ „ 38.—	38 25	
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	140.—	170.—	Palfiego „ 40 „ „ 35 75	36 25	
Mostułań. w Peszcie po 500 zł. m. k.	390.—	395.—	Clarego „ 40 „ „ 36 25	36 75	
Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. m. k.	340.—	345.—	St. Genois „ 40 „ „ 36 75	37 —	
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—	—	Windischgrätz 20 zł. „ 22.—	22 50	
5. Listy zastawne.			Waldsteina 20 „ „ 25 50	26 —	
Banku naro- { 6let. po 5% 100.— 100 25			Keglevicha 10 „ „ 14.—	14 25	
dowego { 10 „ 5% 98.— 98 50					
w mon. kon. { przeznac. do los. po 5% 89 50 89 —					
Banku naro- { na 12 m. 5% 99 50 100.—					
dowego { za 100 zł. 99 50 100.—					
w wal. austr. { przez. do los. po 5% 85 25 85 50					
Gal. Tow. kred. po 4% . . . 84.50 85.50					
5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.					
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	92.—	92.50			
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	141.—	142.—			
Kol. półn. po 100 zł. m. k. 93.25 93.75					
Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 139.— 140.—					
Kol. Gloggn. za 100 zł. . . 77.— 78.—					
Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92.50	93.—			
Lloyda za 100 zł.	75.—	76.—			
6. Losy.					
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	106 25	106 75			
Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	94 25	94 75			
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a. 112.— 113.—					
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	35.75	36.25			

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n. 117 50	117 75	
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n. 117 75	117 75	
Genewa za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	—	104.—
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwerna za 100 lir. losk.	—	—
Londyn za 10 ft. szt.	137.25	137.25
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—	—
Marsylia za 100 fr.	—	—
Paryż za 100 fr.	54.50	54.50
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecja za 100 zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. wol.	—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—
Dyskonto weks. Bank. nar.	5%	
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.	5%	

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

Dukaty ces. men.	6 zł. 50 c.	
dtto. pełnej wagi	6 „ 49 „	
Korona	18 „ 91 „	
Napoleondor	10 „ 99 „	
Rosyjski impery.	11 „ 25 „	
Talar	2 „ 8 „	
Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.		

KRONIKA.

(Przestępstwa targowe.) Urząd targowy stołecznego miasta Lwowa ukarał w drugiej połowie listopada r. b. częścią grzywną a częścią konfiskatą podejrzanych artykułów: 1 partję za podkupowanie; 1 za sprzedawanie niezdrowej cielięciny; 13 za przekroczenie instrukcyi dla rzeźników; 1 za nieprzystoite postępowanie z kupującymi; 1 za niedozwoloną sprzedaż mięsa; 1 za opieranie się dozorcę targowemu; 3 za sprzedawanie w czasie niedzielnego nabożeństwa; 1 za niedozwolony handel; 19 za przekroczenie przepisów cymmentowania.

Oprócz tego przedsiębrał ten urząd przy pomocy miejskiego lekarza powiatowego rewizję we wszystkich sklepach wędliniarzy i kielbaśników, i znaleziono wszystkie artykuły w dobrym stanie.

Nakoniec rewidowano tak w mieście jak i po przedmieściach pieczywo we wszystkich sklepach i budkach; wszędzie było dobre, a osobliwie u majstra piekarskiego Jana Müllera; zaś wagę u każdego piekarza przedstawia szczegółowy wykaz, który podamy w jutrzejszej gazecie.

(Rzadki topaz.) Kupiec pewien przysłał Cesarzowi rosyjskiemu w darze topaz krystalowy znaleziony w rzece Uralga w okręgu Nerczyńskim, należący do wielkich osobliwości z krainy minerałów tak pod względem wielkości swej jak regularności krystalów. Ma wysokości 6 i pół, grubości 3 3/4 cali i waży 19 funtów wiedeńskich.

(Olbrzymia jodla zwana królewską) znajduje się w lasach Adeniewskich w państwie Munkaczu. Wysokość jej jest 20 1/2 stóp, pomimo że piorun przed kilku laty odłamał jej wierzchołek w długości stóp 12. Pień jej ma grubości 7 stóp w przecięciu, a w obwodzie stóp 21. Według obliczenia znawców wydobyłaby ta jodla 28 sagów drzewa opałowego, licząc na każdy sag 70 stóp kubicznych drzewa. Wiek tej jodli nie da się oznaczyć nawet w przybliżeniu, bo konary jej w rozmaitym wyrosły czasie. Świeżość jednak widoczna w całym drzewie świadczy, że musiała rosnąć szybko pod wpływem pomyślnych okoliczności, i nie może liczyć więcej jak 200 do 300 lat.